

28 אוקטובר 2019
כ"ט תשרי תש"פ

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים אוקטובר - דצמבר 2019 ממצאים סופיים

על בסיס תשובותיהן של כ-145 חברות תעשייתיות שענו לסקר מאמצע ספטמבר 2019 ועד סוף אוקטובר 2019

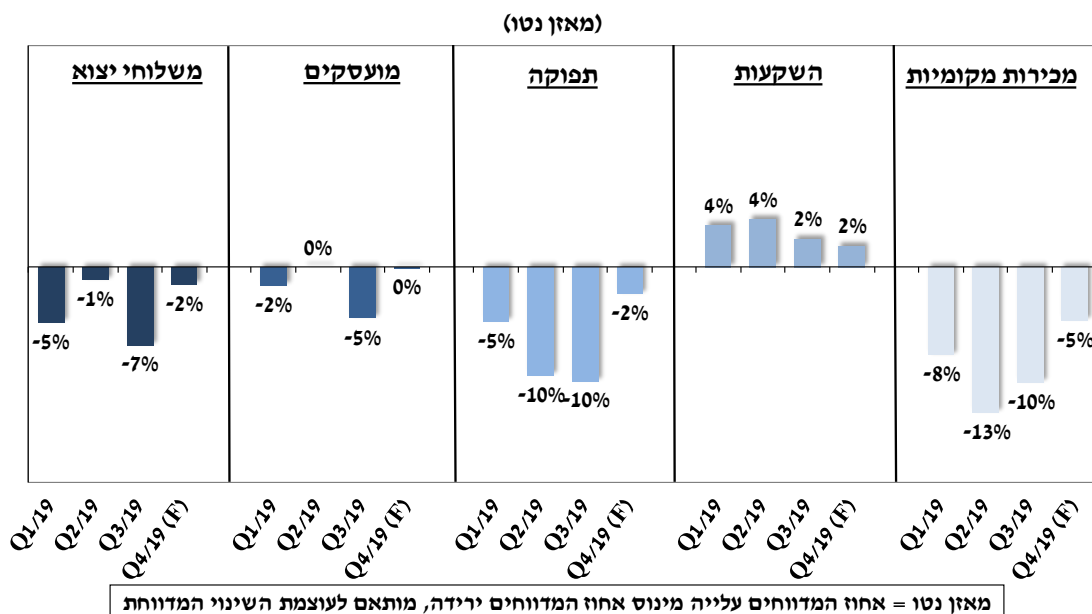
דיווחי התעשייתיים לרבע השלישי של 2019:

- נמשכה הנסיגה בתפוקת התעשייה
- ירידה נוספת במכירות התעשייה לשוק המקומי
- נסיגה חדה במשלוחי היצוא
- ירידה חדה במצבת העובדים בתעשייה
- נמשך הגידול בהשקעות התעשייה בנכסים קבועים, תוך האטה בקצב
- צמיחה נוספת בתפוקת חברות התעשייה הרב - לאומיות בחו"ל

תחזיות התעשייתיים לרבע האחרון של 2019:

- צפי לירידה בתפוקת התעשייה, תוך האטה בקצב, ככל הנראה על רקע חגי תשרי שחלו במהלך אוקטובר 2019
- צפי להמשך נסיגה במכירות לשוק המקומי, תוך האטה בקצב ככל הנראה כתוצאה מגורמי עונתיות
- צפי לירידה נוספת במשלוחי היצוא
- צפי לקיפאון במצבת העובדים בתעשייה
- צפי לגידול נוסף בהשקעות בתעשייה
- צפי לזינוק בתפוקת חברות התעשייה הרב - לאומיות בחו"ל

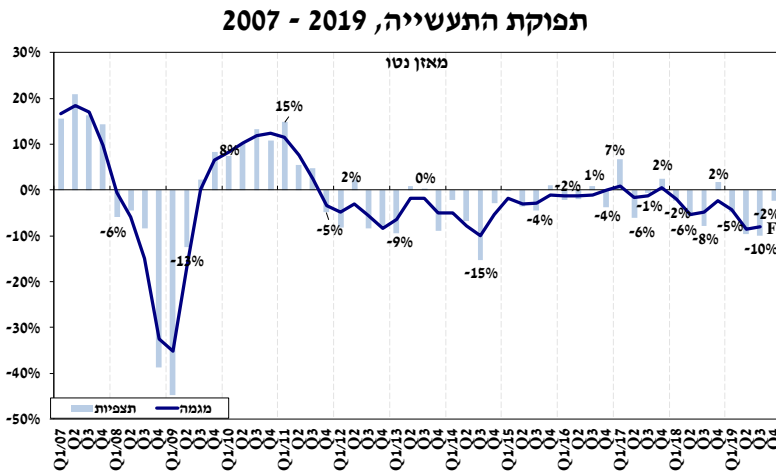
תחזיות התעשייתיים לרבע האחרון של 2019

¹החל משנת 2014 מבצעת המחלקה למוחקר כלכלי ניכוי מקדם ההטייה למאזני הנתו המתקבלים מתחזיות התעשייתיים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשייתיים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. ניתוח זה מתייחס לתחזיות התעשייתיים מנוכות במקדם ההטייה שנמצא לכל פרמטר. לפרטים נוספים ראה הסבר בנספח מתודולוגי.

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים אוקטובר - דצמבר 2019

תפוקת התעשייה

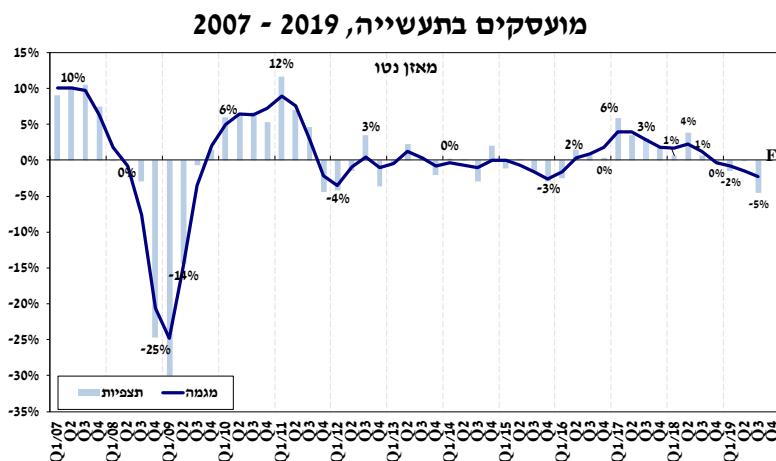
ברבע השלישי של 2019 נמשכה הנסיגה בתפוקת התעשייה: דיווחי התעשייתיים מצביעים על מאזן נטו² שלילי של כ-10%, זאת לאחר ירידה בקצב דומה ברבע השני של השנה.

במקביל, חלה ירידה בניצולת הציוד בתעשייה: מאזן נטו² שלילי של כ-6%, בהמשך לירידה של כ-11% בסקר הקודם.

בנוסף, דווח על מאזן נטו² שלילי של כ-1.3% במלאי חומרי הגלם, ומנגד נרשם מאזן נטו² חיובי מתון ביותר של כ-0.1% במלאי המוצרים המוגמרים.

לרבע האחרון של השנה צופים התעשייתיים ירידה בתפוקתם, תוך התמנות בקצב: מאזן נטו חזוי שלילי³ של כ-2%. להערכתנו, ככל הנראה, הצפי להאטה בקצב מושפע מעונתיות גבוהה לקראת חגי תשרי, אשר חלו במהלך חודש אוקטובר 2019.

מועסקים בתעשייה

ברבע השלישי של השנה נרשמה ירידה חדה במצבת העובדים בתעשייה: דיווחי התעשייתיים מצביעים על מאזן נטו² שלילי של כ-5%, זאת לאחר דיווח על קיפאון במצבת העובדים ברבע השני של 2019.

יחד עם זאת, הקושי בגיוס עובדים מקצועיים לתעשייה נמשך: אחוז התעשייתיים המדווחים על קושי ברבע השלישי של השנה עמד על כ-88%, בהמשך לשיעור של כ-86% ברבע שקדם.

להערכת התעשייתיים, ברבע האחרון של 2019 צפוי קיפאון בקצב קליטת המועסקים בתעשייה: מאזן נטו חזוי³ אפסי.

² מאזן נטו = שיעור המדווחים על עלייה פחות שיעור המדווחים על ירידה, משוקלל בהתאם לעוצמת השינוי.

³ מאזן נטו חזוי, מנוכה מקדם ההטייה, הנגזר ממוצע הפערים בעשור החולף (2004-2013) בין תחזיות התעשייתיים לדיווחיהם בפועל, ראה הסבר לגבי מקדם ההטייה בנספח מתודולוגי.

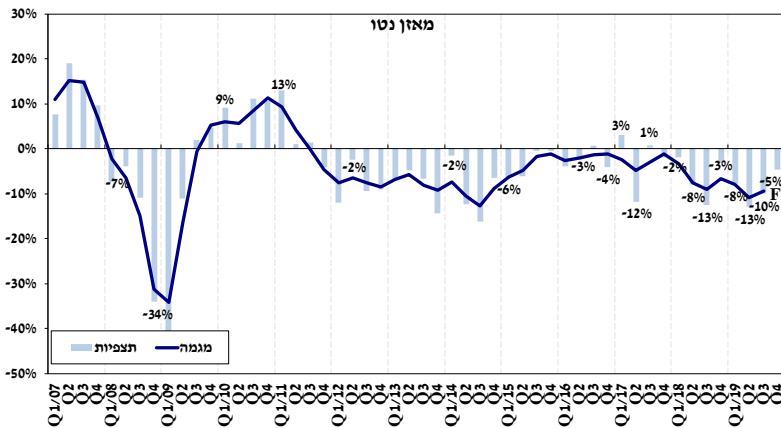
מכירות לשוק המקומי

ברבע השלישי של 2019 נמשכה הנסיגה במכירות התעשייה לשוק המקומי: מאזן נטו² שלילי של כ- 10%, זאת בהמשך למאזן נטו² שלילי חד של כ- 13% בסקר הקודם.

לסוף השנה צופים התעשייתיים המשך ירידה במכירות לשוק המקומי, תוך האטה בקצב: מאזן נטו חזוי³ שלילי של כ- 5%, אשר משקף פאסימיות באשר להתפתחות המכירות המקומיות.

להערכתנו, ככל הנראה, הצפי להאטה בקצב מושפעת מעונתיות גבוהה לקראת חגי תשרי, אשר חלו במהלך אוקטובר 2019

מכירות לשוק המקומי, 2007 - 2019

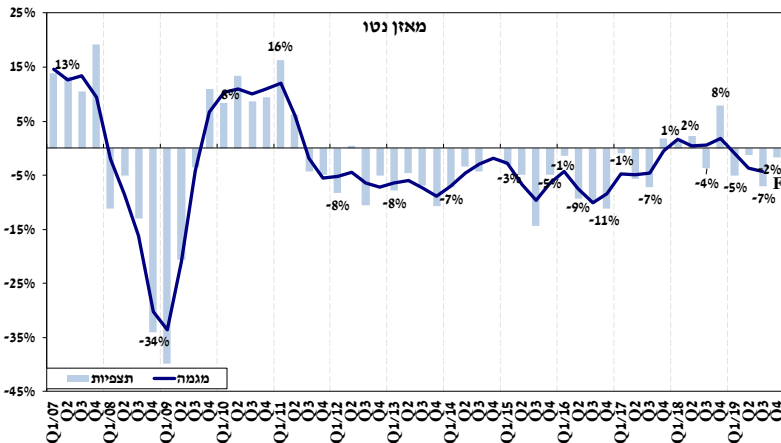

משלוחי יצוא

ברבע השלישי של 2019 העמיקה הנסיגה במשלוחי היצוא: מאזן נטו² שלילי חד של כ- 7%, זאת לאחר מאזן נטו² שלילי של כ- 1% ברבע הקודם.

במקביל, נמשכה השחיקה ברווחיות היצוא: מאזן נטו² שלילי חד ביותר של כ- 36% ברווחיות היצוא, בהמשך למאזן נטו² שלילי של כ- 15% ברבע השני של השנה. נציין, כי ככל הנראה השחיקה ברווחיות נובעת מהשפעת הייסוף המצטברת בשערו של השקל ביחס למטבע הדולר.

משלוחי יצוא, 2007 - 2019

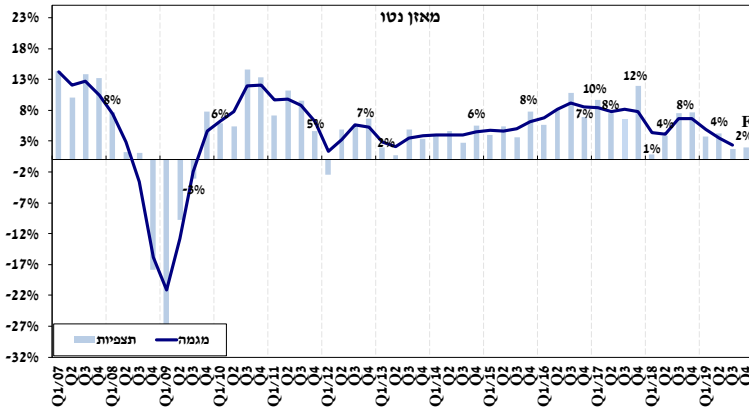
כמו כן, ירידה נוספת נרשמה במחירי היצוא במונחי מט"ח ברבע השלישי של 2019: מאזן נטו² שלילי של כ- 13%, בהמשך למאזן נטו² שלילי של כ- 10% בסקר הקודם. ירידת מחירים זו, נגזרה בין היתר מייסוף בשערו של השקל ביחס לדולר, זאת לצד קשיי היצואנים בתחרות הגלובלית הקשה, אשר מאלצת אותם בהתמדה להוריד מחירים במונחי מט"ח.

לרבע הרביעי של השנה צופים התעשייתיים ירידה נוספת במשלוחי היצוא, מאזן נטו שלילי חזוי³ של כ- 2%, לצד צפי לירידה נוספת במחירי היצוא במונחי מט"ח (מאזן נטו חזוי³ שלילי של כ- 14%).

הגורמים העיקריים שבלמו את צמיחת היצוא לפי דירוג היצואנים הם: עלויות ייצור מקומיות במקום הראשון ולאחר מכן מחירים בינלאומיים, שער חליפין, קשיי שיווק וחדירה וביקושים עולמיים.

השקעות בתעשייה

השקעות בתעשייה, 2007 - 2019

ברבע השלישי של 2019 נמשך הגידול בהשקעות התעשייה בנכסים קבועים, תוך האטה קלה: מאזן נטו² חיובי של כ- 2%, בהמשך למאזן נטו² חיובי בשיעור של כ- 4% ברבע הקודם.

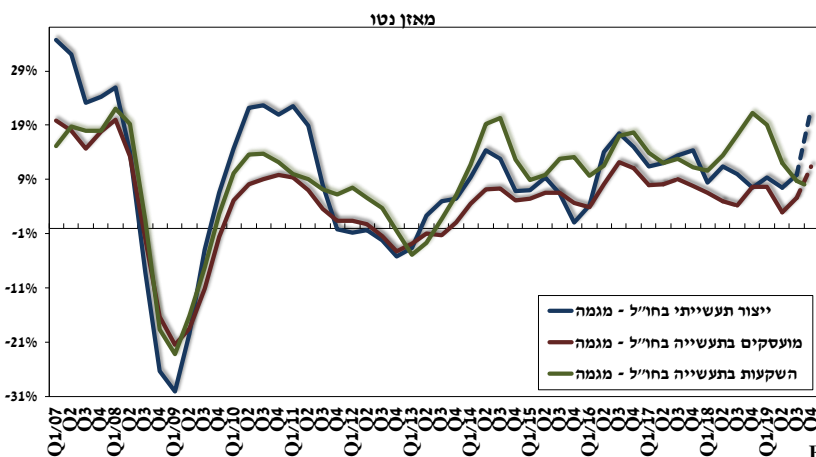
מנגד, דיווחו התעשיינים על עלייה בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו² חיובי של כ- 8% בתקופה הנסקרת, בהמשך למגמת עלייה בהוצאות אשר נמשכת זה כעשור⁴.

לרבע האחרון של השנה צופים התעשיינים גידול נוסף בהשקעות התעשייה: מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ- 2%. בנוסף, צופים התעשיינים עלייה נוספת בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ- 9%.

ברבע השלישי של 2019 נמשך הקושי לשמור על מסגרת אשראי קיימת בקרב התעשיינים: כ- 41% בהמשך לכ- 43% שדיווחו על קושי בסקר הקודם. **במקביל, המשיכו התעשיינים לדווח על קשיים בקבלת אשראי חדש:** כ- 44% מהתעשיינים שנזקקו לאשראי חדש, נתקלו בקושי בקבלתו, בהמשך לשיעור של כ- 42% ברבע השני של 2019.

הפעילות הרב לאומית

הפעילות הרב לאומית בחו"ל, 2007 - 2019

ברבע השלישי של 2019 נרשמה צמיחה נוספת בתפוקת המפעלים בחו"ל: מאזן נטו² חיובי של כ- 8%, לאחר מאזן נטו מתון של כ- 2% ברבע השני של השנה.

במקביל, נרשמה קליטת עובדים בחו"ל: מאזן נטו² חיובי של כ- 8%, לאחר מאזן נטו שלילי של כ- 5% בסקר הקודם.

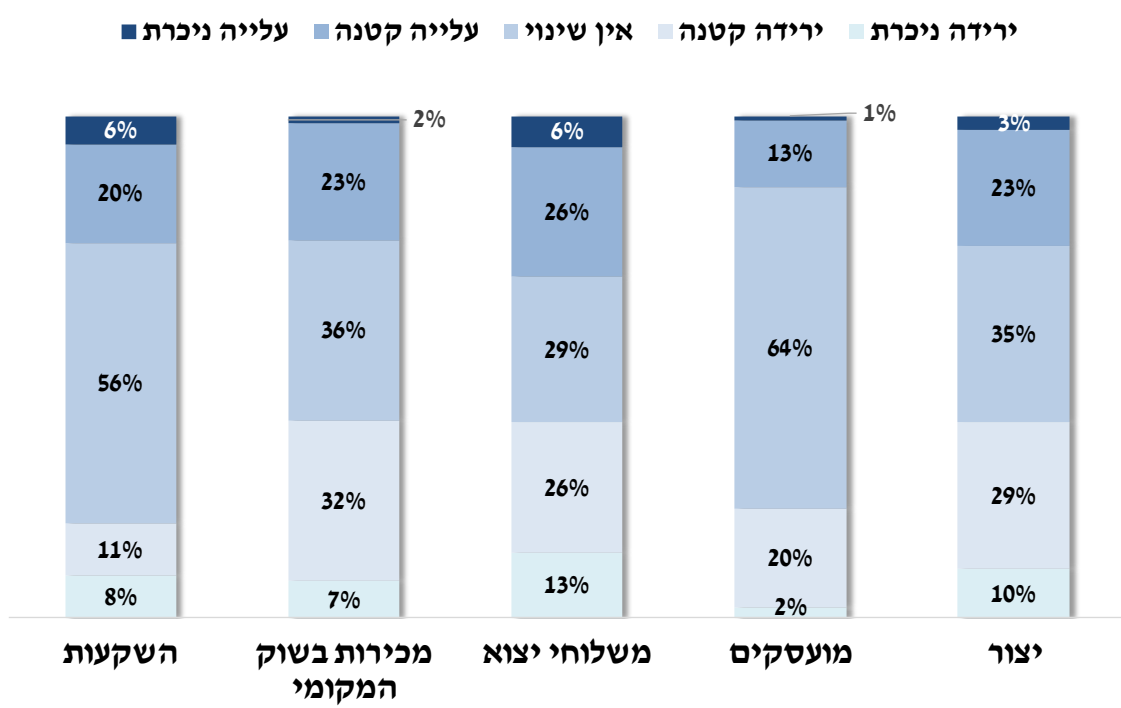
בנוסף, עליה נוספת חלה בהשקעות המפעלים בחו"ל: מאזן נטו² חיובי של כ- 9% נרשם ברבע השלישי של השנה, לאחר מאזן חיובי בשיעור דומה ברבע הקודם.

לרבע האחרון של השנה צופות חברות התעשייה הרב-לאומיות התרחבות בפעילותן בחו"ל: (מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ- 22%), לצד צפי לקליטת עובדים נוספת (מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ- 11%) והמשך עלייה בהשקעות (מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ- 7%).

⁴ למעט קיפאון בהוצאות המימון הריאליות ברבע הראשון של 2015.

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למוחקר הכלכלי:
 מילה סויפר, מנהלת המחלקה
 קלייר סלע, כלכלנית המחלקה
 טלפון: 03-5198807

התפלגות המשיבים בסקר ציפיות לפי אינדיקטורים עיקריים
 תוצאות הרבעון השלישי של 2019

נספח מתודולוגי – מקדם ההטייה

החל משנת 2014 מבצע אגף המחקר הכלכלי ניכוי מקדם ההטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשייתיים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשייתיים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. לגבי רוב הפרמטרים, נמצאה הטייה זו חיובית, כלומר נטייה לאופטימיות יתר, ובמיעוטם נמצאה נטייה לפסימיות.

מקדם ההטייה - הפער הממוצע בעשור החולף⁵ שנמצא בין מאזן הנטו של תחזיות התעשייתיים⁶ למאזן הנטו של דיווחיהם בפועל לאותו רבעון.

מקדמי ההטייה, באחוזים

(מקדם חיובי = נטייה לאופטימיות יתר, מקדם שלילי = נטייה לפסימיות)

פרמטר	תפוקה	יצוא	שוק מקומי	מועסקים	השקעות
סה"כ תעשייה	4.0	4.0	2.1	-1.6	0.5

⁵ מהרבע הראשון של 2004 ועד לרבע האחרון של 2013.

⁶ אחוז התעשייתיים המדווחים על גידול, פחות אחוז המדווחים על נסיגה, משוקלל לפי עוצמת השינוי המדווחות.

